

AVIZUL

Comisiei mixte a Academiei de Științe a Moldovei și Agenției Naționale pentru Cercetare și Dezvoltare

Cu privire la audierea publică a rapoartelor finale privind implementarea proiectelor de inovare și transfer tehnologic finalizate în 2023, create prin Hotărârea Prezidiului nr. 14 din 29.01.2024, asupra raportului final de inovare și transfer tehnologic 23.80015.5007.268T „Producerea serei tip tunel și a solarului pentru grădină, inovative, cu integrarea tehnologiilor din industria 4.0”, director de proiect: dr. Ciobanu Radu, „Gora Technology Group” SRL.

Comisia de audiere a rapoartelor finale privind implementarea proiectelor de inovare și transfer a fost formată în temeiul art. 61 lit. h) din Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova nr.259 din 15.07.2004 (republicat), subpunctul 20 al punctului 7 din Statutul Academiei de Științe a Moldovei, aprobat prin Hotărârea Adunării Generale nr. I/2 din 24 ianuarie 2019 (cu modificările ulterioare), și al punctului 13 al Instrucțiunii privind raportarea finală a implementării proiectelor din domeniile cercetării și inovării, aprobate de ANCD prin Ordinul nr. 105 din 7 decembrie 2020, și în baza Fișei de evaluare, elaborate și aprobate de ANCD. Ca urmare a audierilor publice privind implementarea proiectelor de inovare și transfer tehnologic, desfășurate în data de 12 februarie 2024 în format online (disponibil la link-ul <https://www.youtube.com/watch?v=dyTiJH-oppE>, experții și-au expus opiniile.

Avizul Comisiei este perfectat în baza avizelor experților în domeniul tehnologic, științific și economic.

1. Atingerea scopului, obiectivelor și rezultatelor declarate în propunerea de proiect în corelare cu cele obținute după implementarea proiectului.

Scopul și obiectivele proiectului au fost în linii mari atinse, fiind produse piesele pentru sera inovativă conform desenelor tehnice, instalați piloții metalici ca structură de fundație a serei, asamblate arcurile serei cu toate elementele de îmbinare, instalată sera și acoperită cu peliculă dublă de 200 micrometri. Sera este automatizată. Sunt descrise avantajele serei inovative în raport cu serele clasice. Însă, în obiectivele, activitățile și rezultatele propuse nu este clar specificat volumul lucrărilor preconizate. Prin urmare, nu este clar, dacă suprafața de 2600 m.p. a serei inovative în ZEL Bălți este conform acțiunilor și rezultatelor preconizate, sau nu. De asemenea, nu este clar specificat utilajul, care urma să fie procurat pentru realizarea proiectului și, respectiv, dacă cel procurat este conform contractului proiectului sau nu. Expertul nu poate aprecia gradul de realizare a proiectului, neavând o descriere clară a contractului cu ANCD. Nu este descris explicit ce se are în vedere prin industria 4.0 și în ce constă automatizarea serei inovative. Pe pagina web a companiei Gora technology Group SRL se indică că serele tip-tunel și solarul pentru grădină sunt patentate, însă în raport nu se face referință la brevete de invenție obținute.

2. Funcționalitatea tehnologiei/serviciului/produsului obținut în cadrul proiectului

Produsul elaborat în cadrul proiectului, conform descrierii rezultatelor, precum și a materialelor de promovare plasate în internet de către portalul companiei Gora technology Group

SRL, este unul funcțional. Ar fi fost utilă descrierea elementelor de noutate ale serele elaborate cu referințe la brevetele de invenție obținute.

3. Infrastructura disponibilă pentru continuarea proiectului și funcționalitatea acesteia

Infrastructura creată este disponibilă pentru continuarea proiectului și este funcțională, fiind descris întreg spectrul de utilaje necesare producerii pieselor pentru serele inovative. Ar fi fost utilă prezentarea listei complete a utilajului procurat pentru realizarea proiectului, cu indicarea costului.

4. Diseminarea rezultatelor obținute (acțiuni de diseminare întreprinse)

Diseminarea rezultatelor este destul de bună prin plasarea materialelor de promovare în internet de către Gora technology Group SRL. În raport, de asemenea, se menționează că compania urmează să instaleze pe platforma Universității Tehnice, AgTech Arena a 2 loturi demonstrative de sere inovative, astfel participând la seminare și conferințe de diseminare a informației. Compania a mai participat la seminare și conferințe online, organizate de Asociațiile de producători: Pomușoarele Moldovei (Sesiunea de iarnă WINTER BERRY SCHOOL 2024) și Moldova Fruct, astfel, agricultorii au aflat mai multe informații despre oportunitățile care le oferă serele inovative pentru dezvoltarea agriculturii.

5. Colaborarea între organizația executor și organizația partener/alte organizații (specificul și continuarea colaborării)

În raport este descrisă colaborare foarte bună cu Universitatea Tehnică pe parcursul ultimilor 2 ani, urmând să se instaleze pe platforma AgroTech Arena 2 loturi demonstrative de sere inovative, precum și colaborare intensă cu Asociațiile de producători: Pomușoarele Moldovei și Moldova Fruct. Se propune extinderea parteneriatele cu Colegiile și Școlile profesionale din domeniul agriculturii, inclusiv cu Colegiul de Inginerie din Strășeni, primind la practică câțiva studenți. Însă, nu este clar, dacă Compania de consultanță Magazin Financiar SRL este organizația partener și de unde provin investițiile suplimentare pentru dezvoltarea proiectului.

6. Efectul socio-economic al proiectului real și potențial

Efectul socio-economic așteptat de la implementarea proiectului pare a fi unul foarte important. În raport se menționează că Compania Gora Technology Group SRL a reușit să comercializeze sere inovative de circa 3811 m.p. cu o valoare totală de 2 308 mii lei. Pentru anul 2024, compania a reușit să semneze 2 contracte în valoare totală de 4 mln lei și a deschis negocieri pentru semnarea a altor 3 contracte pentru suprafețe cuprinse între 1600 m.p. și 1 ha sere. Compania urmează să producă circa 30 seturi de sere inovative pentru magazinele METRO, VOLTA și SUPRATEN, pentru primăvara-toamna anului 2024. Au fost create 5 locuri de muncă noi. Se menționează că efectul economic estimat în urma implementării tehnologiei inovaționale este de 5 mln lei, în primii ani de activitate. Însă nu sunt prezentate calcule, care să demonstreze acești parametri.

Concluzii. În concluzii putem menționa, că scopul și obiectivele proiectului au fost în linii mari atinse. Au fost elaborate și asamblate arcurile serei cu toate elementele de îmbinare. Sera a fost instalată și acoperită cu peliculă dublă de 200 micrometri. Au fost comercializate sere inovative

de circa 3811 m2 cu o valoare totală de 2 308 mii lei. Au fost semnate contracte pentru extinderea suprafețelor de producție. Se propune producerea a circa 30 seturi de sere inovative pentru magazinele METRO, VOLTA și SUPRATEN, pentru primăvara-toamna anului 2024. Serele de tip-tunel și solarul pentru grădină sunt diseminate pe larg pe platforma din internet a companiei Gora technology Group SR.

Proiectul este apreciat cu calificativul: Bine.

Președintele Comisiei

dr. hab. Liliana Condriticova

Secretarul Comisiei

dr. Fiodor Braniște